

Prethodno pitanje

Je li u slučaju štrajka vlastitih zaposlenika zračnog prijevoznika koji je rezultat poziva sindikata riječ o izvanrednoj okolnosti u smislu članka 5. stavka 3. Uredbe (EZ) br. 261/2004 ⁽¹⁾?

⁽¹⁾ Uredba (EZ) br. 261/2004 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. veljače 2004. o utvrđivanju općih pravila odštete i pomoći putnicima u slučaju uskraćenog ukrcanja i otkazivanja ili dužeg kašnjenja leta u polasku te o stavljanju izvan snage Uredbe (EEZ) br. 295/91 (SL 2004., L 46, str. 1.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 7., svezak 26., str. 21. i ispravak SL 2019., L 119, str. 202.)

Zahtjev za prethodnu odluku koji je 8. siječnja 2021. uputio Landgericht Köln (Njemačka) – Deutsche Lufthansa AG/FL**(Predmet C-12/21)**

(2021/C 88/30)

*Jezik postupka: njemački***Sud koji je uputio zahtjev**

Landgericht Köln

Stranke glavnog postupka

Tužitelj: Deutsche Lufthansa AG

Tuženik: FL

Prethodno pitanje

Je li u slučaju štrajka vlastitih zaposlenika zračnog prijevoznika koji je rezultat poziva sindikata riječ o izvanrednoj okolnosti u smislu članka 5. stavka 3. Uredbe (EZ) br. 261/2004 ⁽¹⁾?

⁽¹⁾ Uredba (EZ) br. 261/2004 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. veljače 2004. o utvrđivanju općih pravila odštete i pomoći putnicima u slučaju uskraćenog ukrcanja i otkazivanja ili dužeg kašnjenja leta u polasku te o stavljanju izvan snage Uredbe (EEZ) br. 295/91 (SL 2004., L 46, str. 1.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 7., svezak 26., str. 21. i ispravak SL 2019., L 119, str. 202.)

Zahtjev za prethodnu odluku koji je 11. siječnja 2021. uputio Augstākā tiesa (Senāts) (Latvija) – Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisija, Ekonomikas ministrija, Finanšu ministrija/SIA GM**(Predmet C-17/21)**

(2021/C 88/31)

*Jezik postupka: latvijski***Sud koji je uputio zahtjev**

Augstākā tiesa (Senāts)

Stranke glavnog postupka

Tužitelj i druga stranka u kasacijskom postupku: Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisija

Tuženik i žalitelj u kasacijskom postupku: SIA GM

Druge stranke u postupku: Ekonomikas ministrija, Finanšu ministrija

Prethodna pitanja

1. Treba li smatrati da obveza naložena javnom operatoru da otkupi električnu energiju po cijeni višoj od tržišne cijene od proizvođača koji upotrebljavaju obnovljive izvore energije za proizvodnju električne energije, pozivajući se na obvezu naloženu krajnjem potrošaču da je plaća razmjerno potrošnji, čini intervenciju države ili intervenciju putem državnih sredstava u smislu članka 107. stavka 1. Ugovora o funkcioniranju Europske unije?

2. Treba li pojam „liberalizacija tržišta električne energije” tumačiti na način da valja smatrati da je liberalizacija već provedena ako postoje određeni elementi slobodne trgovine, poput, na primjer, ugovora koje je javni operator sklopio s dobavljačima iz drugih država članica? Može li se smatrati da liberalizacija tržišta električne energije započinje u trenutku u kojem se jednom dijelu korisnika električne energije (na primjer, korisnicima električne energije koji su priključeni na prijenosni sustav ili korisnicima električne energije koji nisu kućanstvo i koji su priključeni na distribucijski sustav) na temelju zakona dodjeljuje pravo na promjenu distributera električne energije? Kako razvoj regulacije tržišta električne energije u Latviji – konkretno situacija koja je prethodila 2007. – utječe na ocjenu potpora dodijeljenih proizvođačima električne energije s obzirom na članak 107. stavak 1. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (za potrebe odgovora na prvo pitanje)?
3. Ako iz odgovora na prvo i drugo pitanje proiziđe da potpora dodijeljena proizvođačima električne energije nije državna potpora u smislu članka 107. stavka 1. Ugovora o funkcioniranju Europske unije, podrazumijeva li činjenica da tužitelj trenutačno posluje na liberaliziranom tržištu električne energije i da mu isplata naknade štete trenutačno daje prednost u odnosu na druge operatore prisutne na predmetnom tržištu to da naknadu štete treba smatrati državnom potporom u smislu članka 107. stavka 1. Ugovora o funkcioniranju Europske unije?
4. Ako iz odgovora na prvo i drugo pitanje proiziđe da je potpora dodijeljena proizvođačima električne energije državna potpora u smislu članka 107. stavka 1. Ugovora o funkcioniranju Europske unije, treba li, u okviru nadzora državnih potpora predviđenog u navedenoj odredbi, smatrati da je tužitelj zahtjev za naknadu štete koju je pretrpio zbog nepotpunog ispunjenja zakonskog prava na primanje većeg iznosa za proizvedenu električnu energiju zahtjev za novu državnu potporu ili pak zahtjev za plaćanje dijela državne potpore koji ranije nije primljen?
5. Ako se na četvrto prethodno pitanje odgovori na način da zahtjev za naknadu štete, u kontekstu ranijih okolnosti, treba smatrati zahtjevom za plaćanje dijela državne potpore koji ranije nije primljen, proizlazi li iz članka 107. stavka 1. Ugovora o funkcioniranju Europske unije da u ovom trenutku prilikom odlučivanja o plaćanju navedene državne potpore valja analizirati postojeću situaciju na tržištu i uzeti u obzir propise koji su na snazi (uključujući ograničenja koja trenutačno postoje za sprečavanje prekomjernih naknada)?
6. Je li za potrebe tumačenja članka 107. stavka 1. Ugovora o funkcioniranju Europske unije relevantno to da se vjetroelektranama, za razliku od hidroelektrana, prije plaćala državna potpora u cijelosti?
7. Je li za potrebe tumačenja članka 107. stavka 1. Ugovora o funkcioniranju Europske unije relevantno to da je samo dio hidroelektrana koje su primile nepotpune državne potpore trenutačno prima naknadu štete?
8. Treba li članak 3. stavak 2. i članak 7. stavak 1. Uredbe Komisije (EU) br. 1407/2013 od 18. prosinca 2013. o primjeni članka 107. i 108. Ugovora o funkcioniranju Europske unije na *de minimis* potpore⁽¹⁾ tumačiti na način da, s obzirom na to da iznos sporne potpore u ovom slučaju ne prelazi prag *de minimis* potpore, treba smatrati da navedena potpora ispunjava kriterije utvrđene za *de minimis* potpore? Treba li članak 5. stavak 2. Uredbe br. 1407/2013 tumačiti na način da u ovom slučaju, uzimajući u obzir uvjete za sprečavanje prekomjernih naknada iz Odluke Komisije SA.43140, činjenica da se plaćanje naknade za pretrpljenu štetu smatra *de minimis* potporom može dovesti do neprihvatljive kumulacije potpora?
9. Ako se u ovom predmetu zaključi da je državna potpora dodijeljena odnosno isplaćena, treba li članak 1. točke (b) i (c) Uredbe Vijeća (EU) 2015/1589 od 13. srpnja 2015. o utvrđivanju detaljnih pravila primjene članka 108. Ugovora o funkcioniranju Europske unije⁽²⁾ tumačiti na način da okolnosti kao što su one u ovom predmetu odgovaraju novoj, a ne postojećoj državnoj potpori?
10. U slučaju potvrdnog odgovora na deveto prethodno pitanje, za potrebe ocjene usklađenosti tužiteljeve situacije s potporama koje se smatraju postojećim potporama na koje se odnosi članak 1. točka (b) podtočka iv. Uredbe 2015/1589, treba li kao početak zastare u smislu članka 17. stavka 2. Uredbe 2015/1589 uzeti u obzir isključivo dan kad je potpora stvarno isplaćena?

11. Ako se zaključi da je državna potpora dodijeljena odnosno isplaćena, treba li članak 108. stavak 3. Ugovora o funkcioniranju Europske unije i članak 2. stavak 1. i članak 3. Uredbe 2015/1589 tumačiti na način da se postupak prijave državne potpore, poput onog o kojem je riječ u ovom predmetu, smatra prikladnim ako nacionalni sud prihvati zahtjev za naknadu pretrpljene štete, pod uvjetom da je primljena Komisijina odluka kojom se odobrava potpora, i naloži Ekonomikas ministriju (Ministarstvo gospodarstva, Latvija) da Komisiji u roku od dva mjeseca od donošenja presude prosljedi odgovarajuću prijavu potpore za poslovnu djelatnost?
12. Je li za potrebe tumačenja članka 107. stavka 1. Ugovora o funkcioniranju Europske unije relevantna činjenica da se naknada pretrpljene štete zahtijeva od tijela iz javnog sektora (Komisije za regulaciju javnih usluga) koje u prošlosti nije moralo snositi navedene troškove, kao i činjenica da proračun tog tijela čine državne naknade koje plaćaju pružatelji javnih usluga iz uređenih sektora, koje moraju biti povezane isključivo s djelatnošću regulatornog tijela?
13. Je li sustav naknade štete, poput onog o kojem je riječ u ovom predmetu, u skladu s načelima sadržanim u pravu Unije koja se primjenjuju na uređene sektore, konkretno s člankom 12. i uvodnom izjavom 30. Direktive 2002/20/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 7. ožujka 2002. o ovlaštenju u području elektroničkih komunikacijskih mreža i usluga (Direktiva o ovlaštenju) ⁽³⁾, kako je izmijenjena Direktivom 2009/140/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 25. studenoga 2009. ⁽⁴⁾?

⁽¹⁾ SL 2013., L 352, str. 1.

⁽²⁾ SL 2015., L 248, str. 9. i ispravak SL 2017., L 186, str. 17.

⁽³⁾ SL 2002., L 108, str. 21. (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 13., svezak 53., str. 62.)

⁽⁴⁾ Direktiva 2009/140/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 25. studenoga 2009. o izmjeni Direktive 2002/21/EZ o zajedničkom regulatornom okviru za elektroničke komunikacijske mreže i usluge, Direktive 2002/19/EZ o pristupu i međusobnom povezivanju elektroničkih komunikacijskih mreža i pripadajuće opreme, te Direktive 2002/20/EZ o ovlaštenju u području elektroničkih komunikacijskih mreža i usluga (SL 2009., L 337, str. 37.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 13., svezak 50., str. 68.)